

ΓΥΜΝΑΣΙΟ Α΄ ΑΓΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ
ΠΑΦΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2011-2012

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ
ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΤΑΞΗ Α΄

Ημερομηνία: Πέμπτη 07 Ιουνίου 2012

Ωρα: 7:45' - 9:45'

Ονοματεπώνυμο: Τμήμα:..... Αρ.

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία (3) μέρη.
Να απαντήσετε σε όλα τα ερωτήματα.

ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΑ ΦΥΛΛΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΓΛΩΣΣΑ (ΜΟΝΑΔΕΣ 6)

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Φιλία

Το να έχει κάποιος αληθινούς φίλους, είναι μεγάλη υπόθεση. Πότε όμως είναι μια φιλία αληθινή, προορισμένη να αντέξει στις τρικυμίες του χρόνου, και πότε είναι απλά και μόνο μια «παρέα», που σήμερα είναι και αύριο δε θα είναι;

Το βασικό που πρέπει κάποιος να κοιτάξει για να διαχωρίσει αυτές τις δύο καταστάσεις, είναι τα κίνητρα πίσω από το συναπάντημα. Σε μια αληθινή φιλία, βρίσκομαι μαζί με τον άλλο άνθρωπο για να μοιραστούμε την ίδια τη ζωή, τις χαρές και τις λύπες της. Ο αληθινός φίλος είναι συνοδοιπόρος μου, όχι μόνο στις εύκολες και ευχάριστες στιγμές, αλλά επίσης στις αναπόφευκτες περιόδους θλίψης και δυσκολίας. Σε μια γνήσια φιλία υπάρχει ο αμοιβαίος σεβασμός, ώστε να υπάρχει ώρα και χώρος για να εκφραστούν όλοι. Ο καλύτερος φίλος είναι αυτός που δε φοβάται να μας πει την αλήθεια, αν πιστεύει ότι σε κάτι έχουμε παρεκτραπεί. Είναι όμως παράλληλα έτοιμος να σεβαστεί τις επιλογές μας, έστω και αν διαφωνεί, χωρίς να φύγει από το πλευρό μας.

Σε αντίθεση, όταν μιλάμε για «σκέτη παρέα» τα κίνητρα είναι διαφορετικά: Εδώ δε συναντιόμαστε για να μοιραστούμε τη ζωή στην ολότητά της, αλλά μόνο για να ευχαριστηθούμε κάποια συγκεκριμένα πράγματα, πρόσκαιρα πράγματα, που τυγχάνει να μας αρέσουν και των δύο. Σε τέτοιες σχέσεις γνωρίζουμε – κατά βάθος – ότι υπάρχουν όρια στο τι μπορούμε να μοιραστούμε με τον άλλο. Όταν πια ο ένας από τους δύο βαρεθεί τη συγκεκριμένη απόλαυση που τους ένωνε, ή αν προκύψει εν τω μεταξύ κάποια διαφωνία, η «φιλία» αυτή εξανεμίζεται.

<http://help-net.gr/Themes/Filia.htm>

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Οι οδοιπόροι και το τσεκούρι Μύθος του Αισώπου

Μια μέρα ξεκίνησαν δύο φίλοι για να πάνε σε μία δουλειά. Περπατούσαν συζητώντας, ώσπου ο ένας από τους δύο είδε κάτι να γυαλίζει κάτω από τα δέντρα, δίπλα στον δρόμο.

Πλησίασε να δει τι ήταν αυτό που του τράβηξε την προσοχή και ανακάλυψε ότι ανάμεσα στα χόρτα υπήρχε ένα ολοκαίνουριο, γυαλιστερό τσεκούρι. Με χαρά, το πήρε στα χέρια του και το έδειξε στον συνοδοιπόρο του. Ο άλλος βλέποντας τι είχε ανακαλύψει ο φίλος του είπε:

- «Ωραία! Βρήκαμε ένα τσεκούρι!»
- «Δεν το βρήκαμε! Εγώ το βρήκα» απάντησε αυτός που είχε ανακαλύψει το ολοκαίνουριο εργαλείο, θέλοντας να τονίσει ότι ήταν δικό του απόκτημα και δεν είχε σκοπό να το μοιραστεί με τον φίλο του.

Μετά το λεκτικό αυτό επεισόδιο, συνέχισαν τον δρόμο τους που τους οδηγούσε όλο και πιο βαθιά μέσα στο δάσος. Δεν είχε περάσει πολλή ώρα, και μπροστά τους είδαν τέσσερις ξυλοκόπους, να πλησιάζουν από την αντίθετη κατεύθυνση του δρόμου. Οι ξυλοκόποι είχαν χάσει το καινούριο τους τσεκούρι και έψαχναν να το βρουν.

Φαίνεται, όταν αντίκρισαν τον ένα από τους οδοιπόρους που κρατούσε το τσεκούρι, πήραν τόσο άγρια έκφραση που εκείνος τρόμαξε και είπε στον φίλο του: «Χαθήκαμε!»

Τότε ο άλλος, πληρώνοντάς τον με το ίδιο νόμισμα του απάντησε: «Δεν χαθήκαμε! Χάθηκες! Όταν το βρήκες δεν ήθελες να το μοιραστείς μαζί μου. Τώρα δεν θέλω εγώ να μοιραστώ μαζί σου το ξύλο που θα φας!»

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

1. Να βρεις ποιος είναι ο πομπός και ποιος ο δέκτης στο Κείμενο Β ;
(μον. 0,5)
2. Στο κείμενο Α' ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι σε μια αληθινή φιλία πρέπει να μοιραζόμαστε τις χαρές και τις λύπες. Επαληθεύεται η άποψή του αυτή στο κείμενο Β ; Να εξηγήσεις.
(μον. 1)
3. Να μετατρέψεις τις παρακάτω προτάσεις: (α) την απλή πρόταση σε επαυξημένη και (β) την επαυξημένη σε απλή.
 - (i) Βρήκαμε ένα τσεκούρι!
 - (ii) Οι ξυλοκόποι είχαν χάσει το καινούριο τους τσεκούρι.
(μον.0,5)

4. Να μετατρέψεις την παρακάτω πρόταση από αποφαντική σε ερωτηματική.

(α) Όταν το βρήκες δεν ήθελες να το μοιραστείς μαζί μου.

(μον.0,25)

5. Να γράψετε τον Παρατατικό και Στιγμαίο Μέλλοντα των πιο κάτω ρημάτων, διατηρώντας το ίδιο πρόσωπο και τον ίδιο αριθμό.

(μον.1,5)

Ρήματα	Παρατατικός	Στιγμαίος Μέλλοντας
• Γνωρίζουμε		
• Διαφωνεί		
• Φοβάται		

6. Να σχηματίσετε την αιτιατική ενικού και τη γενική πληθυντικού των παρακάτω ουσιαστικών και του επιθέτου (μαζί με το άρθρο τους):

(μον.1,5)

	Αιτιατική Ενικού	Γενική Πληθυντικού
• ο φίλος		
• η θλίψη		
• η αληθινή		

7. Να αναγνωρίσετε τι είναι συντακτικά οι υπογραμμισμένες λέξεις (υποκείμενο, αντικείμενο, κατηγορούμενο, ρήμα):

(μον.0,75)

α) Ο αληθινός φίλος είναι συνοδοιπόρος μου.

β) Το να έχει κάποιος αληθινούς φίλους είναι μεγάλη υπόθεση.

γ) Σε μια αληθινή φιλία, βρίσκομαι μαζί με τον άλλο άνθρωπο για να μοιραστούμε τη ζωή.

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΛΟΓΟΥ (ΜΟΝΑΔΕΣ 8)

Σε άρθρο σας το οποίο θα δημοσιευτεί στο περιοδικό του σχολείου σας να εξηγήσετε πόσο σημαντική είναι η φιλία στη ζωή του ανθρώπου. (200-250 λέξεις)

ΜΕΡΟΣ Γ' ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΜΟΝΑΔΕΣ 6)

Να διαβάσετε τα κείμενα και στη συνέχεια να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

ΚΕΙΜΕΝΟ Ι. «Ανδρομάχης επάνοδος»

Απαρηγόρητους άφηνε τους μικρούς μαθητές της
Η κυρία Βίκυ φεύγοντας για μετεκπαίδευση
Δεν την άφηναν να φύγει
Της κλείδωσαν την αίθουσα
Της φράζαν το διάδρομο
Της κλείναν
Την έξοδο, το δρόμο, την αυλόπορτα
Κρεμόντουσαν πάνω της

Τρέχανε πίσω απ' το αυτοκίνητό της
Λαχανιασμένα

Και 'κείνη
Χωρίς κουράγιο να μαρσάρει ...

Τα 'βλεπτε μέσα από το ραγισ
μένο καθρέπτη
Θαλερόν δάκρυ χέουσα

(Πολιορκητικός κλοιός αγάπης αξόδευτης
Θρίαμβο που πραγματικά δεν εγνώρισαν
Ποτέ νικητές Αυτοκράτορες, Παιδιών η Βασιλεία)

ΚΕΙΜΕΝΟ ΙΙ . «Η Νέα Παιδαγωγική»

Στην Τετάρτη Τάξη βασίλευε και κυβερνούσε ο Διευθυντής του Δημοτικού. Κοντοπίθαρος, μ' ένα γενάκι σφηνωτό, με γκρίζα πάντα θυμωμένα μάτια, στραβοπόδης. «Δε θωράς, μωρέ, τα πόδια του», λέγαμε ο ένας στον άλλο σιγά να μη μας ακούσει, «δε θωράς, μωρέ, πώς τυλιγαδίζουν τα πόδια του; Και πώς βήχει; Δεν είναι Κρητικός». Μας είχε έρθει σπουδασμένος από την Αθήνα κι είχε φέρει, λέει, μαζί του τη Νέα Παιδαγωγική. Θαρρούσαμε πως θα 'ταν καμιά νέα γυναίκα και την έλεγαν Παιδαγωγική· μα όταν τον αντικρίσαμε για πρώτη φορά ήταν ολομόναχος· η Παιδαγωγική έλειπε, θα 'ταν σπίτι. Κρατούσε ένα μικρό στριφτό βούρδουλα, μας έβαλε στη γραμμή κι άρχισε να βγάζει λόγο. Έπρεπε, λέει ό,τι μαθαίναμε να το βλέπαμε και να το αγγίζαμε ή να το ζωγραφίζαμε σ' ένα χαρτί γεμάτο κουκκίδες. Και τα μάτια μας τέσσερα· αταξίες δε θέλει, μήτε γέλια, μήτε φωνές στο διάλειμμα· και σταυρό τα χέρια. Και στο δρόμο, όταν δούμε παπά, να του φιλούμε το χέρι. «Τα μάτια σας τέσσερα, κακομοίρηδες, γιατί αλλιώς, κοιτάχτε εδώ!», είπε και μας έδειξε το βούρδουλα. «Δε λέω λόγια, θα δείτε έργα!» Κι αλήθεια είδαμε· όταν κάναμε καμιά αταξία ή όταν δεν ήταν στα κέφια του, μας ξεκούμπωνε, μας κατέβαζε τα πανταλονάκια και μας έδερνε κατάσαρκα με το βούρδουλα· κι όταν βαριόταν να ξεκουμπώσει, μας έδινε βουρδουλιές στ' αυτιά, ωσότου έβγαινε αίμα.

Μια μέρα έδεσα κόμπτο την καρδιά μου, σήκωσα το δάχτυλο:

- Πού είναι, κυρ δάσκαλε, ρώτησα, η Νέα Παιδαγωγική; Γιατί δεν έρχεται στο σχολειό;
- Τινάχτηκε από την έδρα, ξεκρέμασε από τον τοίχο το βούρδουλα.
- Έλα εδώ, αυθάδη, φώναξε, ξεκούμπωσε το πανταλόνι σου...

III. ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Να γράψετε τα ονόματα των συγγραφέων των πιο κάτω έργων:
 - (α) Νέα Παιδαγωγική:
 - (β) Ανδρομάχης επάνοδος:

(μον. 1)
2. (α) Να συγκρίνεις το χαρακτήρα του δασκάλου όπως εμφανίζεται στη «Νέα Παιδαγωγική» με το χαρακτήρα της δασκάλας στο ποίημα «Ανδρομάχης επάνοδος». Να γράψεις τρεις (3) διαφορές.

(μον. 1,5)

 - (β) Ποια είναι τα συναισθήματα των μαθητών για τους δασκάλους τους όπως φαίνονται μέσα από τα κείμενα; Να δικαιολογήσεις την απάντησή σου.

(μον. 1)
3. (α) Ποια παιδαγωγική μέθοδο εφαρμόζει ο δάσκαλος στη Νέα Παιδαγωγική και ο δάσκαλος στη γελοιογραφία; Να δικαιολογήσεις την απάντησή σου.

(μον. 1)

 - (β) Να συγκρίνεις τη μέθοδο αυτή με τις σύγχρονες παιδαγωγικές μεθόδους.

(μον. 1,5)

Η Συντονίστρια
Κ. Λάμνισου

Κ. Λάμνισου

Οι εισηγητές

Κ. Λάμνισου Β.Δ.

Μ. Ομήρου *Μ. Ομήρου*

Σ. Πατρόκλου *Σ. Πατρόκλου*

Λ. Καλλής *Λ. Καλλής*

Μ. Καστή *Μ. Καστή*